

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2020 m. vasario 5 d.
įsakymu Nr. 1-56

KOVOS SU KORUPCIJA VALSTYBINĖJE PRIEŠGAISRINĖJE GELBĖJIMO TARNYBOJE PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kovos su korupcija valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, Valstybės įstaigos korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 2-100 „Dėl Valstybės įstaigos korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – departamentas) ir jam pavaldžiose įstaigose vykdytas antikorupecines priemones bei jų rezultatus.

2. Programos paskirtis – užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir nuoseklią korupcijos prevencijos ir jos kontrolės, tarnybinių nusižengimų, etikos ir kitų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų prevencijos ir tyrimo sistemą, siekti veiklos viešumo ir atvirumo, vykdomų procedūrų skaidrumo, kelti valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – VPGT) darbuotojų antikorupecinį sąmoningumą.

3. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionalinėje kovos su korupcija 2015–2025 metų programoje ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

4. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pasikeitus departamento struktūrai buvo įsteigta departamento Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų valdyba (toliau – KPVTV), turinti nuotolinio darbo vietas, kurios apima visą Lietuvos teritoriją. Tokia struktūra padėjo efektyviau paskirstyti užduotis, racionaliau naudoti laiką ir kontroliuoti uždavinių vykdymą.

5. Kiekvienais metais departamente parengiamas ir VPGT vykdomas Programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – priemonių planas). Priemonių planas rengiamas atsižvelgiant į praėjusių metų departamento ir jam pavaldžių įstaigų įvykdytų antikorupecinių priemonių rezultatus, nustatytus tarnybinius nusižengimus, įstaigų vidaus ir kitų valstybinių institucijų, atliekančių veiklos patikrinimus ir audita, pateiktus vertinimus bei pasiūlymus.

6. 2018 metų priemonių plane buvo numatytos 52 priemonės, iš kurių 2 nebuvo įvykdytos dėl užtrukusių dokumentų derinimo ir viešųjų pirkimų vykdymo procedūrų. Iš 2019 metams suplanuotų 57 priemonių buvo įvykdytos 46 priemonės, 2 priemonės nebuvo įvykdytos. 9 priemonės nebaigtos vykdyti, jų vykdymą 2020 metais kontroliuos STT. Pastebėta, kad departamento Viešųjų pirkimų skyrius jam pavestos priemonės kaupti ir analizuoti duomenis apie tai, kokius ekspertinius vertinimus viešuosiuose pirkimuose ir su kokiais tiekėjais susijusius ekspertinius vertinimus yra atlikę departamente ir jam pavaldžiose įstaigose dirbantys ekspertai,

nevykdė 2018 ir 2019 metais. Dėl kokių priežasčių priemonė nebuvo vykdoma departamento Viešųjų pirkimų skyrius informacijos nepateikė.

Įvertinus surinktą informaciją nustatyta, kad 2019 metų priemonių plane esančių priemonių vykdymas buvo glaudžiai susijęs su naujų teisės aktų projektų rengimu bei Korupcijos prevencijos įstatyme numatytos prievolės atlikti teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą, vykdymu. Pastebėta, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo ir departamento veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo komisijai (toliau – antikorupcinio vertinimo komisija) pateikus nuomonę dėl teisės aktų projektuose nustatytų trūkumų bei korupcinio požiūriu ydingo reglamentavimo, teisės aktų projektų rengėjai nesiimdavo jokių priemonių nurodytiems trūkumams pašalinti. Dėl šios priežasties 2019 metų priemonių plane numatytos priemonės, kurių vykdytojas buvo departamento Valstybinės priešgaisrinės priežiūros valdyba, visa apimtimi nebuvo įvykdytos.

7. Siekdamį užtikrinti tinkamą Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų vykdymą, 2018 - 2019 metais departamento KPVTV pareigūnai vyko į VPGT padalinius, kur buvo vedami mokymai viešųjų ir privačių interesų derinimo tema. Susitikimų metu darbuotojams buvo pateikiama informacija, susijusi su leidimų dirbti kitą darbą išdavimu, sandorių, ryšių su fiziniais ar juridiniais asmenimis deklaravimu. Pokalbių metu buvo pateikiami atsakymai į rūpimus klausimus. Tiesiogiai bendraujant su budinčių pamainų pareigūnais buvo greičiau nustatomos daugiausia klausimų keliančios sritys ir iš karto pateikiami atsakymai bei galimi problemos sprendimo būdai. Priemonė bus vykdoma ir ateinančiais metais.

8. 2018 - 2019 metais antikorupcinio vertinimo komisijos posėdžių metu buvo įvertinti viešųjų pirkimų procedūras VPGT ir valstybinę priešgaisrinę priežiūrą (toliau – VPP) reglamentuojantys teisės aktai. Atsižvelgiant į nustatytus trūkumus buvo siūlomos atitinkamos priemonės. Su siūlymais susijusiems teisės aktams parengti departamente buvo sudaryta darbo grupė, kuri parengė bendrą visos VPGT Viešųjų pirkimų aprašo projektą. Atliktas šio teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą buvo nustatyta eilė antikorupcinio požiūriu ydingų nuostatų, tačiau į visus antikorupcinio vertinimo komisijos pastebėjimus vėl nebuvo atsižvelgta. 2019 metais KPVTV pakartotinai informavus departamento vadovybę apie netinkamos pirkimų tvarkos laikymąsi, tinkamą pirkimų tvarką reglamentuojantis teisės aktas taip ir nebuvo parengtas.

9. Atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. gegužės 25 d. pradėtas taikyti Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, 2018 metais VPGT buvo atliktas poveikio duomenų apsaugai vertinimas. Departamento struktūriniais padaliniais ir departamentui pavaldžioms įstaigoms pavesta įvykdyti konkrečias priemones, susijusias su asmens duomenų apsauga. Priemonėms vykdyti departamento direktoriaus įsakymu buvo sudaryta darbo grupė. Taip pat paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas ir parengtas jo veiklos aprašas. Paskirtas asmuo, atsakingas už departamento darbuotojams suteiktų leidimų naudotis duomenų bazėmis ir informaciniais registrais kontrolę. Šias funkcijas vykdančios darbuotojai paskirti ir departamentui pavaldžiose įstaigose.

2019 metais Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija pradėjo tyrimą dėl galimo neteisėto duomenų atkleidimo, kuomet asmens duomenys buvo pateikti įmonei, teikiančiai gaisrinės saugos paslaugas. Tyrimas bus tęsiamas 2020 metais.

2019 metais KPVTV organizavo pasitarimą asmens duomenų apsaugos tema. Pasitarimo metu susirinkusiems buvo pateikta per 2018 – 2019 metų laikotarpį surinkta informacija bei aptartos praktinės situacijos, su kuriomis buvo susiduriama. Atsižvelgiant į dalyvių pageidavimus bei aptariamo klausimo svarbą, buvo nuspręsta pasitarimus rengti reguliariai.

10. 2018 metais parengtas ir patvirtintas naujas Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos etikos kodeksas ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pasitikėjimo telefonu ir pasitikėjimo elektroniniu paštu gautos informacijos nagrinėjimo taisyklės. Sudaryta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos valstybės tarnautojų etikos komisija ir patvirtinti jos nuostatai. Šių teisės aktų nuostatomis vykdančią veiklą vadovautasi ir 2019 metais.

11. Remiantis 2017 m. balandžio 25 d. pasirašyta departamento ir Socialinio draudimo fondo valdybos duomenų teikimo sutartimi, buvo vertinama informacija apie VPGT pareigūnų ir valstybės tarnautojų dirbamą kitą darbą ir galimus viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimus.

Patikrinimai buvo atliekami 2018 – 2019 metais visos Lietuvos mastu. Kontrolė bus vykdoma ir 2020 metais.

12. Per 2018 metus atliktas 481 blaivumo patikrinimas, nustatyta 6 apsvaigimo nuo alkoholio tarnybos metu atvejai. Remiantis šia informacija atlikti tarnybiniai patikrinimai. Per 2019 metus atlikta 1200 blaivumo patikrinimų, nustatytas 1 apsvaigimo nuo alkoholio tarnybos metu atvejis. Įvertinus surinktą informaciją darytina išvada, kad vykdomos blaivumo kontrolės priemonės pasiteisina, todėl bus tęsiamos 2020 metais. Pareigūnų blaivumo kontrolės vykdymo metu taip pat nustatyti trūkumai, susiję su VPGT parengties organizavimu ir kontrole. Atsižvelgiant į surinktą informaciją KPVTV ateityje planuoja patikrinimus vykdyti kartu su departamento Pajėgų valdymo valdybos pareigūnais.

13. 2018 – 2019 metais buvo kontroliuojamas VPGT darbuotojų privačių interesų deklaracijų pateikimas. Buvo įvertintos visos Privačių interesų deklaravimo informacinėje sistemoje pateiktos VPGT darbuotojų deklaracijos. Esant poreikiui teiktos rekomendacijos dėl galimo interesų konflikto ir siūlymai, kaip konfliktų išvengti.

14. Departamento ir jam pavaldžių įstaigų darbuotojai, vykę į užsienio valstybes asmeniniais ir tarnybiniais tikslais, buvo konsultuoti dėl galimų grėsmių, kurias kelia užsienio valstybių saugumo tarnybos.

15. Vykdamas vidaus reikalų ministro 2017 m. gegužės 25 d. nurodymą Nr. 1VPR-16, įvertinti šie viešųjų pirkimų dokumentai:

15.1. Štabo konteinerio pirkimas (2018 m.);

15.2. Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos tarnybinio automobilio ir valtės pirkimas (2018 m.);

15.3. Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos šilumą atspindinčių ir cheminės apsaugos kostiumų pirkimas (2018 m.);

15.4. VPGT apdovanojimų ir jų priedų pirkimas (2018 m.);

15.5. Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Šilalės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos patalpų remontui reikalingų medžiagų pirkimas (2018 m.);

15.6. Apsauginės ugniagesių aprangos pirkimas (2019 m.);

15.7. Vilkaviškio PGT Kybartų komandos pastato techninio projekto, darbo projekto ir statybų bei įrengimo pirkimas (2019 m.);

15.8. Pakartotinis apsauginės ugniagesių aprangos pirkimas (2019 m.);

15.9 BPC IS informacinės sistemos programinės įrangos priežiūros paslaugų pirkimas (2019 m.);

15.10. Vidutinės klasės automobilių cisternų su dviguba kabina pirkimas (2019 m.).

Apie vertinimo rezultatus ir konkrečius pasiūlymus buvo informuojama departamento vadovybė.

16. Specialiųjų tyrimų tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, 2018 metais atliko korupcijos rizikos analizę šiose VPGT veiklos srityse:

16.1. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų dalyvavimas statybos užbaigimo procedūroje;

16.2. Viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolės užtikrinimas.

Atsižvelgiant į pateiktus rezultatus buvo papildytas 2019 metų priemonių planas ir paskirti konkretūs vykdytojai.

17. Įvertinus ir apibendrinus praėjusio laikotarpio programos ir priemonių planų vykdymo rezultatus, konstatuotina, kad nemažai priemonių vis dar aktualios, todėl įgyvendinant Programą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama šioms sritims:

17.1. viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo reglamentavimui;

17.2. VPP veiklos reglamentavimui;

17.3. VPGT priklausančio turto tinkamo naudojimo užtikrinimui;

17.4. leidimų dirbti kitą darbą išdavimo atitikties teisės aktų reikalavimams kontrolei;

17.5. viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolei.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

18. Programos tikslai:

18.1. sukurti veiksmingą korupcijos prevencijos sistemą VPGT, užtikrinti jos funkcionavimą, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolę;

18.2. didinti darbuotojų nepakantumą ir atsparumą korupcijai, mažinti korupcijos apraiškas VPGT;

18.3. plėsti VPGT darbuotojų žinias profesinės etikos ir korupcijos prevencijos srityse;

18.4. stiprinti visuomenės pilietiškumą ir netoleranciją korupcijai, skatinti darbuotojus pranešti apie jiems žinomus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus.

19. Programos uždaviniai:

19.1. nustatyti rizikingas VPGT veiklos sritis ir atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą;

19.2. gerinti VPGT techninį aprūpinimą ir tobulinti naudojamų techninių priemonių teisinį reglamentavimą;

19.3. tobulinti VPGT darbuotojų apsaugos nuo neteisėto išorės poveikio sistemą;

19.4. didinti VPGT atliekamų viešųjų pirkimų skaidrumą;

19.5. didinti VPGT veikloje naudojamų registrų duomenų tvarkymo kontrolę;

19.6. didinti viešųjų ir privačių interesų derinimo kontrolę ir mažinti šių pažeidimų riziką;

19.7. didinti VPP funkcijas vykdančių pareigūnų atsparumą korupcijai;

19.8. didinti VPGT darbuotojų kompetencijas korupcijos prevencijos srityje;

19.9. didinti VPGT pareigūnų gebėjimus vykdant korupcijos prevenciją;

19.10. tobulinti Ugniagesių gelbėtojų mokyklos kursantų tarnybinės etikos ir korupcijos prevencijos mokymą;

19.11. plėtoti antikorupcinį informavimą;

19.12. organizuoti šviečiamojo pobūdžio antikorupcines priemones;

19.13. didinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą korupcijos prevencijos srityje.

IV SKYRIUS VERTINIMO KRITERIJAI

20. Programos tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal priemonių plane nustatytus tikslo rezultato vertinimo kriterijus.

21. Programos įgyvendinimo vertinimą atlieka KPVTV, rengdama priemonių plano įvykdymo ataskaitą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Programą įgyvendina priemonių plane numatyti vykdytojai, jų veiklą koordinuoja ir kontroliuoja KPVTV.

23. Už konkrečių priemonių plane numatytų priemonių vykdymą atsakingi nurodytų departamento struktūrinių ir teritorinių struktūrinių padalinių bei departamentui pavaldžių įstaigų vadovai.

24. Už konkrečios priemonių plane numatytos priemonės įgyvendinimo organizavimą atsakingas departamentui pavaldžios įstaigos vadovas per 10 kalendorinių dienų nuo kiekvieno pusmečio pabaigos teikia KPVTV informaciją apie priemonių plano vykdymo eigą ir pasiektus rezultatus. KPVTV iki kiekvienų metų sausio 10 dienos teikia apibendrintą informaciją Vidaus reikalų ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriui.

25. Programa ir priemonių plano vykdymo ataskaitos skelbiamos departamento interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“.

26. Programa, atsižvelgiant į atitinkamus pokyčius ar gautus pasiūlymus, pagal poreikį gali būti tikslinama.

27. Rengiant naujo laikotarpio Programos projektą, atsižvelgiama į Programos įgyvendinimo vertinimo rezultatus.
